

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: 83/2008/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

50/2008. (VIII. 04.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) a történelmi lakos **Panaszos**¹ 2008. május 25-én előterjesztett **panaszát** a 2008. augusztus 4-én – dr. Juhász Imre elnökhelyettes, testület tag távollétében – tartott zárt ülése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez, a Budapesti Rendőrfőkapitányhoz.

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, mivel az intézkedés alapjogot nem érintett, ezért a Testület a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 93.§-ának (2) bekezdése szerint a panasz áttételéről döntött.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos a Testülethez címezve a Budapesti Rendőr-főkapitánysághoz nyújtotta be panaszát 2008. május 25-én. A sérelmezett rendőri intézkedésekre 2008. május 19. napján került sor, így a benyújtási határidőt az Rtv. 93.§-ának (1) bekezdése alapján – miszerint a Testülethez a panaszt az intézkedéstől, ha pedig a panasz előterjesztője az őt ért jogsérelemről később szerzett tudomást, ettől az időponttól számított nyolc napon belül lehet előterjeszteni – megtartottnak kellett tekinteni, és az ügyet érdemben vizsgálni kellett.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

I.

A panaszos előadta panaszában, hogy 2008. május 19. napján 9 óra körüli időben Budapesten a Markó utcában a Fővárosi Bíróság épületébe kívánt bejutni irattanulmányozás céljából, illetve, hogy egy nyilvános tárgyalást tudósítóként meghallgasson.

A bírósági épületet vaskorlátokkal vették körül, amelynek okát a panaszos nem ismerte, ám a Nagy Ignác utcai áteresztő pontnál rendőrök állták útját, nem engedték be, arra hivatkozva, hogy a panaszos nem szerepelt a regisztráltak listáján. A panaszost – állítása szerint – minden indokolás nélkül igazoltatták, adatait mások által is hallhatóan rádióan továbbították, a táskáját pedig átvizsgálták. Az intézkedést foganatosító rendőrök azonosító számát a panaszos feljegyezte.

Ezt követően a panaszos a Bihari János utca felől próbálta megközelíteni a Fővárosi Bíróság épületét, de az ott szolgálatot teljesítő rendőrök – az ő azonosító számukat is megjegyezte a panaszos – „parancsra hivatkozva” azt nem engedték meg.

A panaszos szerint a rendőri intézkedésekkel megsértették az emberi méltósághoz való jogát, illetve a közérdekű információk szerzéséhez való alapvető jogát.

II.

Önmagában a panasz alapján a Testület nem tudta egyértelműen megállapítani, hogy történt-e jogellenes rendőri intézkedés, ezért a vizsgálat érdekében felvilágosítást kért a Budapesti Rendőr-főkapitányságtól (a továbbiakban: BRFK). A Testület a panasz, a BRFK által rendelkezésre bocsátott rendőri jelentések másolata, illetve a Fővárosi Bíróság internetes honlapján közzétett tájékoztatója alapján az alábbiakat állapította meg.

A Fővárosi Bíróság 2008. május 8-án internetes honlapján sajtóközleményt tett közzé, amelyben tájékoztatta a sajtó munkatársait és a tárgyalás iránt érdeklődőket, hogy 2008. május 19-én 10 órától a Fővárosi Főügyészség által a Magyar Gárda Hagyományőrző és Kulturális Egyesület (a továbbiakban: Magyar Gárda) ellen társadalmi szervezet megszüntetése miatt indított polgári peres eljárás során következő tárgyalása lesz a Bíróság földszint 30. sz. tárgyalótermében. A jelölt tárgyalóteremben 63 ülőhely áll rendelkezésre, így „a tárgyaláson való részvétel a tárgyalóterem korlátozott befogadó képessége miatt

mind a sajtó munkatársai, mind pedig az érdeklődők részére regisztrációhoz kötött”. A tárgyalásra történő bejutáshoz szükséges jelentkezéseket a tájékoztatóban írt e-mail címen vagy fax számon 2008. május 15-én 12 óráig kellett eljuttatni. A bírósági tájékoztató szerint „azon érdeklődőknek, akik a tárgyalóterembe regisztráció ellenére vagy annak hiányában nem jutnak be, a bíróságnak nem áll módjában biztosítani a tárgyalóterem előtti várakozást, ezen érdeklődők kizárólag a bíróság épületén kívül várakozhatnak, melynek biztosítása a helyszínen lévő biztonsági szolgálat és rendőrség feladata lesz”.

Annak érdekében, hogy a helyszínt biztosítani tudják, a budapesti rendőrfőkapitány rendészeti helyettese, a BRFK Közrendvédelmi Főosztályának vezetője és a Fővárosi Bíróság elnökhelyettese helyszínbemjárást tartott, amelyen megállapodás született arról, hogy a Magyar Gárda május 19-ei tárgyalási napján 6 órára a rendőrség az Rtv. 58.§ (2) bekezdése szerint – „Csapaterő alkalmazása során a Rendőrség a 17.§ (1) bekezdésben írt jogokat indokolt mértékben korlátozhatja, területet személy- és járműforgalom elől elzárhat” – elkeríti a Markó utcát teljes szélességében (beleértve a járdaszakaszokat is) a Bihari utca és a Nagy Ignác utca magasságában.

A kordonozást követően a Fővárosi Bíróság épületébe belépésre jelentkező személyeket a rendőrség helyszínen szolgálatot ellátó tagjai ellenőrizték, és csak az illetékes, illetve a belépésre engedéllyel rendelkező személyeket engedték a kordonon belülré.

A panaszos 2008. május 19. napján 9 óra körüli időben először a Budapest, Markó utcában jelentkezett belépésre a Magyar Gárda tárgyalásának megtekintésére. A panaszos neve nem szerepelt a regisztráltak listáján, ezért az ott csapatszolgálati tevékenységet ellátó két rendőr tájékoztatta arról, hogy a belépése nem engedélyezhető. A rendőri jelentés szerint a panaszos a tájékoztatót megértette, ennek ellenére nem volt hajlandó a körbezárt területről távozni, ezért őt rendőri intézkedés alá vonták, igazoltatására került sor, illetve az intézkedő rendőr szolgálati rádióján lekérte a BM Országos Közbiztonsági Rendszeréből az adatait, amelyben a panaszos nem szerepelt. Ezt követően „A törvény nevében!” szavak használatával ismételtelen felszólították a panaszost a terület elhagyására, amelynek ekkor eleget tett.

Az intézkedés során a panaszost igazoltatták, és az annak során készült, adatait tartalmazó igazolólapot az intézkedő rendőrök – mivel a panaszossal szemben további rendőri intézkedésre nem került sor – megsemmisítették.

A fentieket követően a Budapest, Bihari János utca sarkánál csapatszolgálati tevékenységet ellátó, a panaszossal szemben intézkedő rendőr jelentése tartalmazza, hogy a Markó utca ezen oldala felől is ellenőrizték a kordonnál

belépésre jelentkező személyeket. Ennek során jelentkezett a panaszos is belépésre, azonban – mivel nem szerepelt a regisztrált személyek listáján – megtagadták a belépését. A szolgálatot teljesítő rendőr igazoltató lapot ekkor nem állított ki. A panaszos itt is sérelmezte, hogy nem léphet a kordonon belüli területre, ezért felírta a szolgálatot teljesítő három rendőr jelvéyszámát.

III.

A Testület a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján az állapította meg, hogy a rendőrség intézkedése jogszerű volt.

A rendőrség elsőrendű feladata a közbiztonság és a közrend védelme, amelynek során ellátja a közterület rendjének fenntartásával kapcsolatos rendészeti feladatokat [Rtv. 1.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés f) pont].

A jelen ügyben a Fővárosi Bíróság – más, nagyobb érdeklődésre számot tartó nyilvános bírósági tárgyaláshoz hasonlóan, a tárgyalóterem korlátozott befogadóképességének szem előtt tartásával és a tárgyalás méltóságának, perrendszerű lefolytatásának biztosítása érdekében – a tárgyaláson való részvételt korlátozta, ezért szabták feltételként az előzetes regisztrációt. A bíróság épületének biztosítása ilyen esetekben a helyszínen lévő biztonsági szolgálat és rendőrség feladata. A rendőrségnek ez a feladata az Rtv. 58.§-a (1) bekezdésének g) pontján alapul, miszerint a rendőrök csapaterőben alkalmazhatók – egyebek mellett – jelentős rendezvények rendjének biztosítására. Ezt kiegészíti a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (a továbbiakban: Rszsz.) 73.§-a, melynek (5) bekezdése szerint a csapaterő alkalmazása során a testi épséghez, a személyes szabadsághoz, a magánlakás, a magántitok és a levéltitok sérthetetlenségéhez, a személyes adatokhoz, valamint a tulajdonhoz fűződő jogok törvényben foglaltak szerinti korlátozását, ennek érdekében alkalmazható rendszabályokat az elrendelő vezető külön intézkedésben határozza meg. A csapaterő alkalmazásáról tájékoztatást kell adni a tömegtájékoztatási eszközök útján is. Ez megtörtént a jelen ügyben is, 2008. május 8-án a Fővárosi Bíróság internetes honlapján keresztül, továbbá a rendőrség internetes honlapján a BRFK 2008. május 16-án jelezte a jelölt területeken a forgalomkorlátozást.

Az Rtv. 13.§-ának (1) bekezdése szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve illet a tudomására hoznak. Az Rszsz. részletezi az intézkedési kötelezettséget: 3.§-ának (1) bekezdése szerint – többek között – a közbiztonságot, a közrendet sértő vagy fenyegető veszélyhelyzet esetén, illetőleg ha illet hoznak tudomására, a rendőrt intézkedési kötelezettség terheli.

A panaszos nem szerepelt a regisztráltak jegyzékén, ezért a bíróság területére való belépést nem biztosították számára. A szolgálatot teljesítő rendőrök a rendőri jelentés tanúsága szerint mindkét esetben, mindkét helyen közölték annak okát, hogy miért nem engedik be a bíróság területére. A panaszos az első esetben a tájékoztatás ellenére nem volt hajlandó a kordonnal elzárt területről eltávozni.

Az Rtv. 17.§-ának (2) bekezdése értelmében a rendőr jogszerű intézkedésének való ellenszegülés esetén a rendőrségi törvényben meghatározott intézkedések és kényszerítő eszközök alkalmazhatók. A panaszossal szemben, mivel a felszólításnak nem tett eleget, igazoltatásra került sor.

Az Rtv. 29.§-ának (1) bekezdése szerint a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani. Ebben az esetben törvényes okból, a közrend és közbiztonság érdekében került sor a panaszos igazoltatására.

Az igazoltatás megfelelt a jogszabályi előírásoknak. Az Rszsz. 38.§-ának (1) bekezdése előírja, hogy az igazoltatás során a rendőr elkéri az igazoltatott személyazonosító igazolványát vagy egyéb, a személyazonosságot hitelt érdemlően igazoló okmányát. Felszólítja az igazoltatott személyt adatainak bemondására, a bemondott adatokat az okmánnyal összehasonlítja. Az a körülmény, hogy a panaszos adatait a szolgálati rádión keresztül bemondták, szintén az előírásnak megfelelően történt. Az Rszsz. 38.§-ának (1) bekezdése ugyanis előírja, hogy az intézkedés során minden esetben ellenőrizni kell az igazoltatott személy és a bemutatott okmány adatait a Schengeni Információs Rendszerben (SIS), a körözési információs rendszerben, illetőleg – szükség szerint – a személyi adat- és lakcímnnyilvántartásban, vagy az okmány-nyilvántartásban.

Az igazoltatás során meg kell állapítani a személy azonosságát, és az igazoltató lapon rögzíteni kell annak az igazoltatottnak a rendőrségi törvényben megjelölt személyazonosító adatait, az igazolványának sorozatát és számát, valamint az igazoltatásának helyét, idejét és okát, akinél ez a további intézkedéshez, eljáráshoz szükséges, vagy egyéb körülmények ezt indokolják. [Rszsz. 38.§ (2) bekezdés] A panaszos adatait tartalmazó igazolólapot utóbb a rendőrök – mivel vele szemben további rendőri intézkedésre nem került sor – az Rtv. 29.§-a (7) bekezdésének megfelelően megsemmisítették.

A panaszos nem tett eleget a rendőri felszólításnak, ezért a szolgálatot teljesítő rendőr – az Rszsz. 4. §-a (3) bekezdésének megfelelően – „A törvény nevében!” felszólítással figyelmeztette, hogy szigorúbban fog fellépni. A panaszos e figyelmeztetés elhangzása után a kordonnal lezárt területet elhagyta.

A panaszos személyes poggyászának átvizsgálására vonatkozóan – a panaszon kívül – más bizonyíték nem állt a Testület rendelkezésére. A rendőrség jogosult volt az adott esetben a csomag átvizsgálására, minthogy az Rszsz. 40.§-ának (2) bekezdésének a) és d) pontja szerint arra kerülhet sor igazoltatás során, illetve rendezvény, esemény alkalmával meghatározott területre belépő személyek esetében is.

III.

A Testület megállapította, hogy a rendőrség intézkedése mindkét esetben jogszerű volt, a panaszossal szemben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, ezért a Testület az Rtv. 93.§-ának (2) bekezdése – miszerint a Testület az alapvető jogot nem sértő, valamint az alapvető jogot csekély mértékben sértő intézkedéssel szemben előterjesztett panaszt az intézkedést fogyanatosító szerv vezetőjéhez áttetzi, illetve ha az áttétel ellen a panaszos panaszában előzetesen tiltakozott, az eljárást megszünteti – szerint a panaszt az intézkedést fogyanatosító szerv vezetőjéhez áttette.

Budapest, 2008. augusztus 4.

Dr. Kaltenbach Jenő s.k.
elnök

Fráterné dr. Ferenczy Nóra s.k.
előadó testületi tag

Dr. Féja András s.k.
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf s.k.
testületi tag